PÔJDEM TAM, KAM PÔJDEŠ TY

Jeden z najlepších tínedžerských debutov roka 2009

Nina LaCour

„Na stránkach románu *Pôjdem tam, kam pôjdeš ty* som našla najvernejšie vykreslenie bolestivej a nekonečnej prázdnoty, ktorú v nás zanechá strata blízkeho. Je to nezabudnuteľný príbeh o strate, láske a vykúpení, plný nádeje."

— Gayle Forman,
autorka románov *Ak zostanem* a *Iba jeden deň*

COOBOO

Pôjdem tam, kam pôjdeš ty

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.cooboo.sk
www.albatrosmedia.sk

Nina LaCour

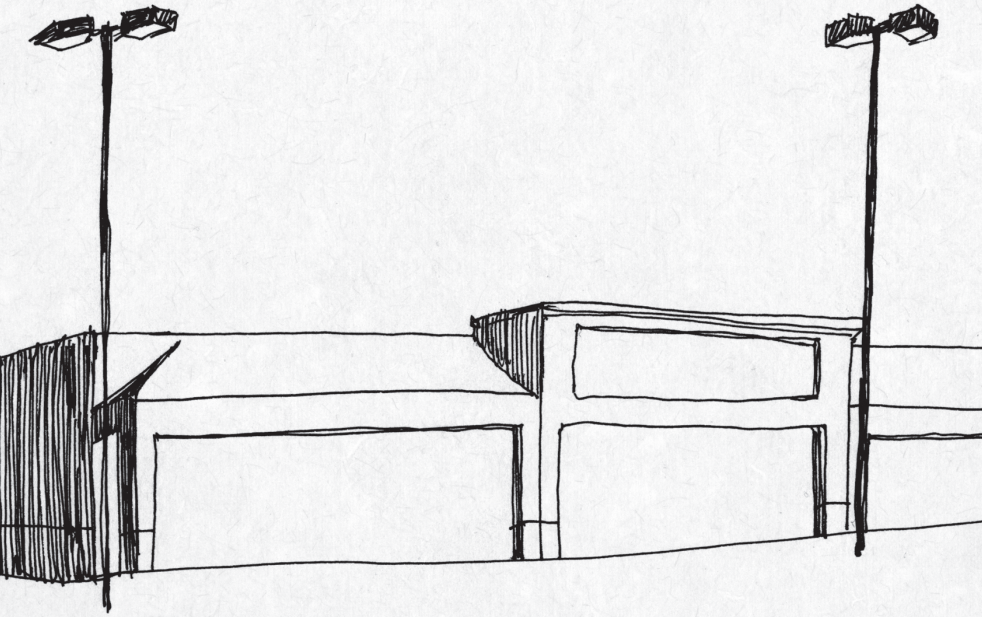
Pôjdem tam, kam pôjdeš ty – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2020

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

PÔJDEM TAM, KAM PÔJDEŠ TY

Nina LaCour
napísala aj knihu:
Všetko je tak, ako má byť

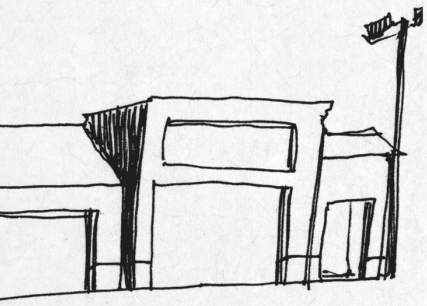

PÔJDEM TAM, KAM PÔJDEŠ TY

Nina LaCour

ilustrácie Mia Nolting

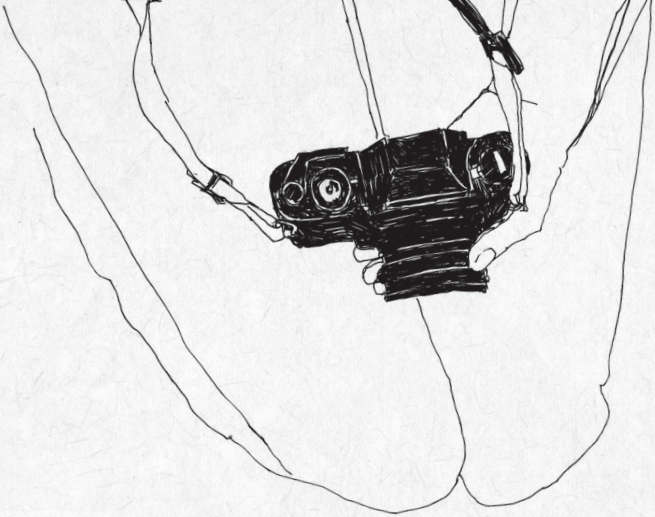
Z angličtiny preložila Veronika Lašová

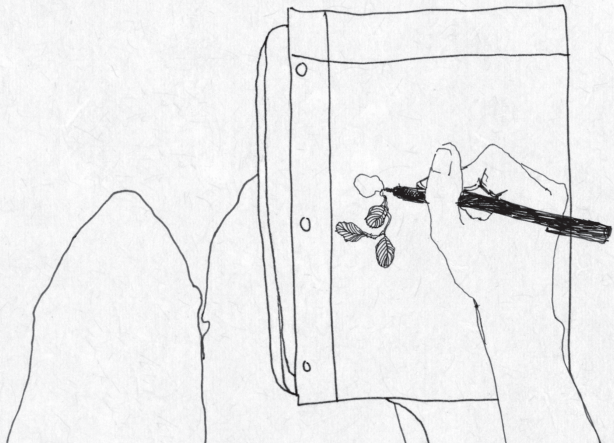
COO BOO BOOK

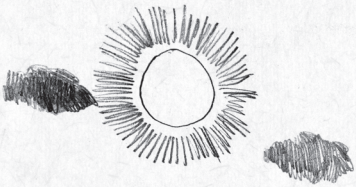
HOLD STILL by Nina LaCour
First published in the United States of America by Dutton Books,
a member of Penguin Group (USA) Inc., 2009
Published by Penguin Books, an imprint of Penguin Random
House LLC, 2019
Text copyright © 2009 and 2019 by Nina LaCour
Published by arrangement with Pippin Properties Inc.
through Rights People, London.
Cover art and endpaper copyright © Adams Carvalho, 2019
Cover design by Samira Iravani
Translation © Veronika Lašová, 2020

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-1534-8
ISBN e-knihy 978-80-566-1570-6 (1. zverejnenie, 2020)

Venujem svojej rodine a Kristyn

LETO

1

Sledujem, ako mi z končekov vlasov kvapká voda. Steká po uteráku a na pohovke vytvára mláčku. Srdce mi búši tak silno, že ho cítim v ušiach.

„Zlatko. Počúvaj."

Len čo mama vysloví Ingridino meno, začnem hmkať: nie melódiu nejakej pesničky, iba jeden dlhý súvislý tón. Viem, že sa správam ako nepríčetná, viem, že tým nič nezmením, ale je to lepšie než plakať, lepšie než kričať, lepšie než počúvať, čo mi hovoria.

Niečo ma tlačí na hrudi – kotva, gravitácia. Čoskoro sa mi hrudník prepadne do tela. Odtackám sa hore schodmi a natiahnem si džínsy a tielko zo včera. Potom sa vyrútim z dverí, vybehnem na ulicu a zahnem za roh k autobusovej zastávke. Otec na mňa zavolá, no nereagujem. Namiesto toho nastúpim do autobusu, v okamihu, keď sa už zatvárajú dvere. Nájdem si miesto vzadu a odveziem sa z Los Cerros do susedného mestečka. Vystúpim, až keď zastavíme na ulici, ktorú nepoznám. Sadnem si na lavičku na zastávke a pokúsim sa spomaliť dych. Tu je iné svetlo, také modrejšie. Okolo mňa ladne prejde usmievavá mamička s bábätkom v športovom kočíku. Vánok rozhojdá konár neďalekého stromu. Túžim byť ľahká ako vzduch.

Mám však nepokojné ruky. Potrebujú sa hýbať, preto sa začnem vŕtať v rozštiepenom okraji drevenej lavičky. Hoci si pri tom zlomím už aj tak dosť krátky necht na pravej ruke, podarí sa mi vytrhnúť jednu štiepku. Vložím si ju do dlane a vytiahnem ďalšiu.

Včera som celú noc dokola počúvala nahrávku svojho hlasu, ktorý mechanicky odriekal poučky z biológie. Aj teraz sa mi ozýva v hlave, sprevádza moje nešťastie ako zvuková kulisa, ktorá prehlušuje všetko ostatné. *Ak sa hnedookému mužovi a hnedookej žene narodí dieťa, pravdepodobne bude mať hnedé oči. Lenže ak otec aj matka majú gén pre modrú farbu očí, môže sa stať, že ich potomok bude modrooký.*

Vedľa mňa sa posadí postarší muž v pletenom svetri so snehovými vločkami. Dlaň mám už asi do polovice plnú. Cítim na sebe jeho pohľad, no napriek tomu štiepky nedokážem prestať vytrhávať. Mám sto chutí skríknuť: *Čo na mňa zízaš? Je horúci júnový deň, a ty si si obliekol vianočný sveter*!

„Moja milá, nepotrebuješ pomoc?" opýta sa. Má riedke biele fúzy.

Neodtrhnem zrak od lavičky, iba mlčky pokrútim hlavou. *Nie*.

Z vrecka vytiahne mobil. „Nechceš niekomu zavolať?"

Srdce sa mi rozbúši tak prudko, že sa rozkašlem.

„Zavolám tvojej mame?"

Ingrid je blondína. Má modré oči, čo znamená, že jej hnedooký otec má recesívny gén pre modrú farbu očí.

K zastávke sa blíži autobus. Starec vstane, zaváha.

„Moja milá," osloví ma.

Zdvihne ruku, akoby ma chcel potľapkať po pleci, ale vzápätí si to rozmyslí.

V ľavej dlani mám už toľko štiepok, že sa mi pomedzi prsty vysýpajú na zem. Nie som milá. Som dievča, ktoré môže kedykoľvek vyletieť do povetria.

Starec ustúpi, vojde do autobusu a zmizne mi z dohľadu.

Po ceste predo mnou prechádzajú autá. Jedna farebná šmuha strieda druhú. Niekedy zastavia pred semaforom alebo pred priechodom pre chodcov, ale napokon vždy odfrčia. Pomyslím si, že ja odtiaľto nikdy neodídem, do konca života budem žiť na zastávke a z lavičky budem vytrhávať štiepky dovtedy, kým z nej nezostane nič, iba kopa triesok na chodníku. Zabudnem, aké to je, keď človeku na niekom záleží.

Pred zastávkou spomalí ďalší autobus, ale odoženiem ho kývnutím ruky. O niekoľko minút sa na mňa zo zadných sedadiel modrého auta zahľadia dve dievčatká – jedno má plavé vlasy a svetlú pleť, druhé je tmavšia brunetka. Vlasy im zdobia pestrofarebné sponky. Možno sú sestry, ale skôr nie. Naťahujú krky, aby ma lepšie videli. Uprene na mňa civejú. Keď na semafore naskočí zelená, spoza stiahnutého okienka vystrčia drobné rúčky a zamávajú mi s takou vervou, že to vyzerá, akoby im zo zápästí náhle vyleteli vtáčatá.

O niečo neskôr na zastávke zastaví otec. Nakloní sa nad sedadlo spolujazdca a otvorí dvere. Vôňa kože. Závan riedkeho studeného klimatizovaného vzduchu. Nasadnem dnu. Dovolím, aby ma odviezol domov.

2

Celý nasledujúci deň preležím v posteli. Vždy, keď vojdem do kúpeľne, pokúšam sa vyhnúť pohľadu do zrkadla. Napokon však zachytím svoj odraz: vyzerám, akoby ma niekto udrel päsťou do oboch očí.

3

O dni, ktorý nasledoval, nechcem hovoriť.

4

Po kalifornskej Ceste číslo jeden, ktorá sa tiahne pozdĺž pobrežia Tichého oceána, sa neuveriteľne vlečieme, lebo otec je opatrný vodič a bojí sa výšok. Z jednej strany máme strmý útes a oceán, z druhej hustý les a tabule – tie nás vítajú v roztrúsených mestečkách, ktoré majú tak po osemdesiatštyri obyvateľov. Mama si so sebou vza-

la celú zbierku cédečiek s klasikou a teraz počúvame Beethovena. Z reproduktorov sa ozýva skladba *Pre Elišku*, ktorú často hrá na klavíri. Prstami si jemne prechádza po kolenách ako po klaviatúre.

Za jedným mestečkom odstavíme auto na krajnici a vystúpime, aby sme sa občerstvili. Sadneme si na starú prešívanú deku. Naši ma uprene pozorujú, zatiaľ čo ja neprítomne hľadím na ošúchanú látku a ručne šité stehy.

„Niečo by si mala vedieť," ozve sa mama.

Započúvam sa do hluku prechádzajúcich áut, do šumu vĺn, do šuchotu papierových obalov od sendvičov. Napriek tomu ku mne preniknú niektoré slová: *klinickú depresiu... užívala lieky... už od svojich deviatich rokov*. Oceán je hlboko pod nami, ale vlny narážajú na pobrežie tak hlasno, až mám pocit, že nás čochvíľa zalejú a utopia.

„Caitlin?" osloví ma otec.

Mama mi položí ruku na koleno. „Zlatko?" opýta sa. „Počúvaš nás?"

Na noc sa ubytujeme v chatke s poschodovými posteľami a drevenými stenami z pozdĺžne rozpílených kmeňov. Chrbtom otočená k zrkadlu si vyčistím zuby, po rebríku vyleziem na vrchnú posteľ a začnem predstierať, že spím. Rodičia sa prechádzajú po vŕzgajúcej podlahe, otvárajú a zatvárajú vodovodný kohútik, splachujú záchod, rozopínajú zipsy na športových taškách. Pritiahnem si nohy k hrudi, aby som zaberala čo najmenej miesta.

Svetlá v izbe zhasnú.

Otvorím oči a zadívam sa na stenu z rozpílených stromov. Kedysi sme sa učili, že stromy rastú zvonka. Každý rok vytvoria novú vonkajšiu vrstvu, jeden letokruh. Začnem ich počítať prstami.

„Toto jej prospeje," skonštatuje otec pošepky.

„Dúfam."

„Aspoň príde na iné myšlienky. Je tu pokoj."

Mama zašepká: „Už celé dni skoro nič nepovedala."

Spozorniem a prestanem počítať. Chvíľu vydržím ležať so zatajeným dychom, aby mi nič neušlo, ale už nepovedia ani slovo. O niekoľko minút sa ozve otcovo hvízdavé chrápanie a zakrátko sa k nemu pridajú mamine pravidelné výdychy.

Zabudnem, koľko letokruhov som napočítala. Miestnosť medzitým tak potemnela, že nemôžem začať odznova.

O tretej či štvrtej v noci sa strhnem zo spánku. Uprene sa zahľadím na hviezdy namaľované na strope. Snažím sa čo najmenej žmurkať, lebo pri každom žmurknutí pred sebou vidím Ingridinu tvár so zatvorenými očami a s nehybnými perami. Pošepky sa pustím do odriekania poučiek z biológie, aby som si udržala jasnú myseľ. *Meiózu možno charakterizovať ako dve za sebou prebiehajúce bunkové delenia. Vznikajú pri nej štyri dcérske bunky*. Usilujem sa hovoriť čo najtichšie, nechcem zobudiť našich. *Každá z nich má polovičný počet chromozómov materskej bunky.* Okolo chaty prefrčí auto. Po strope prebehne lúč svetla a na okamih ožiari namaľované hviezdy. Poučky nečujne opakujem, kým sa všetky slová nezlejú do jedného.

Meiózumožnocharakterizovaťakodvezasebouprebiehajúcebunkovédeleniavznikajúprinejštyridcérskebunkykaždáznichmápolovičnýpočetchromozómovmaterskejbunkymeiózumožnocharakterizovaťakodvezasebouprebiehajúcebunkovédelenia...

Onedlho si uvedomím, že sa usmievam. Čím viac ráz tú poučku opakujem, tým smiešnejšia mi pripadá. Napokon si musím zaboriť tvár do vankúša, aby rodičov neprebral môj smiech.

5

V jedno horúce júlové ráno si otec prenajme auto, lebo sa musí vrátiť do práce. My s mamou však zostaneme v Severnej Kalifornii, akoby to bolo jediné miesto na svete, ktoré poznáme. Sedím na sedadle spolujazdca a navigujem, držím nás v rámci neviditeľných

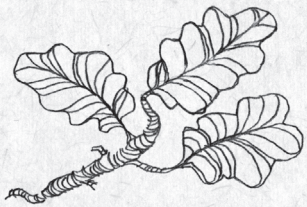
hraníc mapy, ktorá sa na severe končí niekoľko míľ za Oregonom a na juhu niekoľko míľ za mestom Chico. Letné prázdniny trávime tým, že chodievame na výlety do jaskýň a lesov, v motorestoch jedávame sendviče s grilovaným syrom a na kľukatých cestách sa usilujeme nepovracať. Rozprávame sa iba o tom, čo je rovno pred nami – o sekvojach, čašníčkach, výraznej chuti ľadových čajov. Raz večer objavíme ďaleko od civilizácie malé staré kino. Pozrieme si rozprávku, lebo nič iné nepremietajú, ale väčšiu pozornosť ako dianiu na plátne venujeme deťom, ktoré sa smejú a radostne výskajú. Dva razy si na hlavy nasadíme čelové lampy a tápavými krokmi prejdeme sopečné jaskyne v národnom parku Lassen. Keď mama zakopne, zakaždým vyľakane vykríkne a mňa sa zmocní pocit, že ozvena jej hlasu v úzkych chodbičkách nikdy nezanikne. Občas sa mi vo sne zjaví starec z autobusovej zastávky. Stojím uprostred lesa a on ku mne kráča v smokingu s červeným motýlikom. *Moja milá*, osloví ma a vystrie ku mne ruku s mobilom. Viem, že na druhom konci linky je Ingrid a čaká, kedy sa s ňou pozhováram. Keď sa načiahnem za telefónom, všimnem si, že hoci ma obklopujú zelené stromy a hnedá zem, ja sama som čiernobiela.

Pri raňajkách mi mama dovolí piť kávu a vždy skonštatuje: „Zlatko, si bledá."

6

Ani sa nenazdáme, a je tu september.

Musíme sa vrátiť domov.

JESEŇ

1

Sú tri hodiny v noci, čo nie je práve najlogickejší čas na fotenie bez špeciálneho osvetlenia, blesku alebo kvalitného filmu s vysokou citlivosťou, ale napriek tomu som tu, s fotoaparátom nastaveným k oblohe sedím na kapote hranatého sivého auta, ktoré by som už mala vedieť šoférovať, a dúfam, že sa mi podarí zachytiť mesiac, skôr ako ho zahalia mračná. S dlhým expozičným časom fotím jeden záber za druhým, kým mesiac nezmizne a obloha nesčernie.

Keď sa zošuchnem z kapoty, auto zastoná, a keď otvorím dvere a vyleziem na zadné látkové sedadlá, unavene zavŕzga. Zamknem sa, ľahnem si a schúlim sa do klbka.

Mám päť hodín na to, aby som sa pozviechala.

Uplynie pätnásť minút. Z poťahov na predných sedadlách začnem vyšklbávať umelú kožušinu, hoci ju zbožňujem. Nedokážem zastaviť prsty, všade padajú biele chumáče.

O pol piatej nadránom mám za sebou už niekoľko záchvatov zúrivosti. Bolí ma hlava a kričím s päsťou v ústach. Potrebujem zo seba dostať všetok tlak, aby som mohla konečne zaspať.

Odrazu kútikom oka zbadám, že sa v mojej izbe zasvietilo. Potom sa zažne v kuchyni. Otvoria sa vchodové dvere a zjaví sa v nich mama. Župan si pritiahne tesnejšie ku krku. Natiahnem sa medzi predné sedadlá a dva razy zablikám smerovkami. Sledujem, ako sa odšuchce naspäť dnu. Na filme mi zostáva posledná snímka, a tak cez čelné sklo odfotím tmavý dom s dvoma rozsvietenými izbami.

Fotografiu nazvem: *Náš dom o 5.23 ráno*. Možno sa na ňu jedného dňa, keď mi už nebude ustavične trešťať v hlave, pozriem, a pokúsim sa racionálne zdôvodniť, prečo som sa každý večer po návrate z prázdnin zamykala v studenom aute len zopár krokov od nášho teplučkého domu, v ktorom sa naši o mňa tak báli, že ani oni nemohli spať.

Okolo šiestej upadnem do driemot.

Z ľahkého spánku ma vytrhne otec, keď mi hánkami zaklope na okno. Otvorím oči. Do auta prenikajú ranné lúče slnka. Otec už je v obleku. „Čo ti tam v noci nasnežilo?“ opýta sa.

Z poťahov na predných sedadlách som vytrhala všetku umelú kožušinu. Bolí ma ruka.

2

Do školy sa vyberiem dlhšou cestou. Nový rozvrh som zložila na čo najmenší štvorec a strčila si ho hlboko do vrecka. Prejdem okolo nákupného strediska, okolo supermarketu Safeway a jeho rozľahlého parkoviska, okolo veľkého pozemku, na ktorom ešte donedávna stála bowlingová hala, ale potom vedenie mesta rozhodlo, že bowling je zbytočný, a halu zrovnalo so zemou. Prázdny pozemok je teraz na predaj. Pamätám si, ako som v jeden piatkový večer pred dvoma rokmi vybehla na dráhu a odfotila Ingrid tesne po tom, čo vrhla ťažkú červenú guľu. S rozkročenými nohami som sa postavila do žľabov, takže guľa sa prehnala rovno popod mňa. Keď to zbadal majiteľ, strašne na nás nakričal a vyrazil nás z haly, ale neskôr nám odpustil. Tá fotografia dodnes visí na dverách môjho šatníka: červená šmuha, Ingridin dravý, odhodlaný pohľad. Za ňou: svetlá, cudzí ľudia, úhľadné rady bowlingových topánok.

Zastanem na rohu a cez sklo automatu na noviny si prečítam najnovšie titulky. Vo svete sa určite niečo deje: záplavy, medicínske pokroky, vojny? Lenže dnes ráno, podobne ako väčšinu rán, mi

Los Cerros Tribune ponúka iba správy o lokálnej politike a horúcom počasí.

Pri prvej príležitosti odbočím z chodníka pri hlavnej ceste, lebo nechcem, aby ma zbadal niekto zo školy, zastavil na krajnici a ponúkol mi odvoz. Pravdepodobne by sa chcel rozprávať o Ingrid a ja by som sa nezmohla na nič iné, len by som prihlúplo civela na svoje ruky. Alebo by sa nechcel rozprávať o Ingrid, a namiesto toho by sme sa viezli v úplnom tichu, ktoré by bolo čoraz neznesiteľnejšie.

Cestou pomedzi bytovky ku mne doľahne zvuk koliesok na štrku a vzápätí sa vedľa mňa objaví Taylor Riley na skejtborde. Vyzerá oveľa vyšší ako naposledy. Nič nepovie. Skloním hlavu a sústredene sledujem, ako pri chôdzi vírim prach. Taylor sa silno odrazí a potom počká, kým ho dostihnem. Opakuje to znova a znova, pričom sa mi vôbec neprihovorí, dokonca sa na mňa ani len nepozrie.

Vlasy má vyblednuté od slnka, pokožku opálenú a krásne pehavú. Viem si predstaviť, že by v nejakom sitkome hral obmenu samého seba – najobľúbenejšieho chalana na škole, ktorý si neuvedomuje, aký je dokonalý. Televízny Taylor by vymenil skejtbord za loptu na americký futbal. Voľný čas by netrávil nečinným vysedávaním a otráveným civením do prázdna, ale vyhrávaním cenných trofejí. Do školy by sa viezol v luxusnom aute v spoločnosti vysmiatej kráľovnej školského plesu, nešiel by po úzkej prašnej cestičke s mĺkvou mrzutou čudáčkou.

Cestička sa skončí a vyženie nás na asfaltový chodník. O blok ďalej stojí naša škola a parkovisko, na ktoré už vchádzajú autá. Mám sto chutí sa otočiť a utiecť naspäť domov.

„Mrzí ma, čo sa stalo Ingrid. Úprimnú sústrasť," ozve sa napokon Taylor.

„Ďakujem," odvetím automaticky.

Okolo nás prechádzajú ďalšie a ďalšie autá študentov a rodičov a zabáčajú na parkovisko. Dievčatá pištia a objímajú sa, akoby sa nevideli celé roky. Chalani sa tľapkajú po chrbtoch, čo má zrejme pôsobiť ako priateľské gesto. Snažím sa na nich nezízať. S Taylorom

sa postavíme oproti sebe a rozpačito zabodneme pohľady do skejtbordu na zemi. Niekto za mojím chrbtom zabuchne dvere od auta. Ozvú sa kroky. Vzápätí sa na mňa vrhne Alicia McIntoshová a tuho ma objíme.

„Caitlin," zašepká.

Ovanie ma silná vôňa kvetinového parfumu. Mám čo robiť, aby som sa neudusila.

O krok ustúpi a chytí ma za lakte. Obliekla si obtiahnuté džínsy a žlté tielko s nápisom KRÁĽOVNÁ z modrých flitrov. Červené vlasy sa jej obtierajú o plecia.

„Si taká silná," poznamená. „Obdivujem ťa, že si prišla do školy. Keby som bola na tvojom mieste, asi by som... ja neviem. Asi by som sa stále schovávala v posteli s prikrývkou pretiahnutou cez hlavu."

Veľavýznamne sa na mňa pozrie. Roztvorí veľké zelené oči, takže vyzerajú ešte väčšie. Počas šiestich mesiacov, čo som chodila na dramatický krúžok, ma učiteľka naučila taký trik: ak vydržíte dlho nežmurkať, do očí vám vhŕknu slzy. Alicia pravdepodobne zabudla, že sme tam chodili spolu. Stíska mi lakte a po dlhom úsilí jej na pehavé líce konečne stečie drobná slzička.

Najradšej by som jej povedala: *Alicia, jedného dňa určite dostaneš Oscara.*

Namiesto toho však odvetím: „Ďakujem."

Prikývne, zvraští čelo a z oka vytlačí ešte jednu slzu.

Odrazu obráti pozornosť na niečo za mojím plecom. Kráčajú k nám dievčatá z jej partie. Všetky majú na sebe rôzne verzie toho istého žltého tielka, aké má ona. Na hrudi sa im ligotajú nápisy: PRINCEZNÁ, ANJEL a ROZMAZNANÁ. Domnievam sa, že tento rok je Alicia ich šéfka. Mala by som sa cítiť poctená, že mi tuhým stískaním zastavuje krvný obeh v rukách.

„Nechcem, aby si kvôli mne prišla neskoro na hodinu. Nezabudni, že ak budeš čokoľvek potrebovať, môžeš mi pokojne zavolať. Viem, že sme spolu už dlho neboli vonku, ale kedysi sme boli dobré kamarátky. Som tu pre teba. Vo dne v noci."

Nemôžem uveriť, že sme sa s Aliciou kamarátili. Nie preto, lebo sme úplne rozdielne. Skrátka mi nejde do hlavy, že aj pred nástupom na strednú som mala nejaký život. Pred hodinami fotografie, pred koncoročnými testami, pred stresmi z výberu výšky. Pred Ingrid.

Pamätám si časy, keď Alicia ešte ako malá stála v pieskovisku s rukami vbok a ostatné deti zaryto presviedčala, že ona jediná je princezná. A pamätám sa na dievčatko s hnedými vrkočmi, ktoré v pastelových menčestrákoch cválalo po asfaltovej ceste a predstieralo, že je kôň. Viem, že to dievčatko som ja, ale zdá sa mi to vzdialené – ako spomienka niekoho iného.

Posledný raz mi stisne lakte a pustí ma.

„Taylor," osloví ho. „Ideš?"

„Hej, o chvíľu."

„Prídeme neskoro."

„Choď popredu, hneď ťa dobehnem."

Alica zagúľa očami. Len čo dorazia jej kamarátky, odvedie ich do budovy anglického jazyka.

Taylor si odkašle. Letmo sa na mňa pozrie, no potom pohľadom skĺzne naspäť na skejtbord. „Dúfam, že to nevyznie necitlivo, ale... Ako to urobila?"

Podlomia sa mi kolená. V duchu sa pustím do odriekania: *Ak sa hnedookému mužovi a hnedookej žene narodí dieťa, pravdepodobne bude mať hnedé oči.* Priamo pred nami stojí hlavná budova, naľavo futbalové ihrisko. Strčím ruku do vrecka a vytiahnem rozvrh. Tak ako v prvom a druhom ročníku, aj dnes začínam vyučovanie hodinou fotografie. Prinútim sa opäť vykročiť. Nohy ma akoby zázrakom poslúchnu.

Odvrátim sa od Taylora, prejdem na trávnik a len stroho zamrmlem: „Musím ísť." Slečna Delaniová už na mňa nepochybne čaká a len čo vojdem do triedy, vstane zo stoličky a cez ostatných študentov sa pretlačí ku mne. Predstavím si, že ma pohladí po ruke a zaplaví ma úľava.

3

Odkedy sa to stalo, so slečnou Delaniovou som sa ešte nerozprávala. Možno spolužiakom vymyslí nejakú úlohu a mňa odvedie dozadu do kabinetu, kde prehodíme niekoľko slov o nespravodlivosti života. Neopýta sa ma, ako sa mám, lebo vie, že taká otázka je za daných okolností zbytočná. Potom sa vrátime do triedy, kde sa rozhovorí o tom, aký bude tento rok smutný. Na Ingridinu počesť dostaneme ako prvé zadanie fotografiu na tému strata. Ešte skôr, než práce odovzdáme, bude všetkým jasné, že tá moja bude najsrdcervúcejšia.

Vchádzame do triedy. Je svetlejšia, ako si pamätám, a vládne tu väčší chlad. Slečna Delaniová stojí pri katedre, krásna a upravená ako vždy. Obliekla si vyžehlené voľné nohavice a čiernu blúzku bez rukávov. S Ingrid sme si často predstavovali, ako vyzerá, keď robí bežné veci, napríklad vynáša smeti alebo si holí podpazušie. Keď sme boli samy, volali sme ju krstným menom. Ingrid napríklad prehodila: *Predstav si Veenu v teplákoch a ošúchanom tričku, ako vstáva o jednej popoludní s hroznou opicou.* Skúsila som to, ale neúspešne. Namiesto toho som v duchu videla, ako v hodvábnom pyžame sedí v slnkom zaliatej kuchyni a pije preso.

Prví spolužiaci sa usadia. Slečna Delaniová sa pozrie k dverám, práve keď vchádzam, ale vzápätí rýchlo odvráti hlavu, akoby ju oslepil blesk fotoaparátu. Na okamih zastanem, aby som jej dala šancu ešte raz zdvihnúť zrak, no nevyužije ju. Možno čaká, že ju oslovím prvá? Za mnou sa medzitým nahromadí hŕstka deciek, preto nesmelo vykročím jej smerom a pristavím sa pri policiach s knihami o umení v prednej časti triedy. Premýšľam, čo urobím.

Neverím, že si ma nevšimla.

Slečna Delaniová s úsmevom zdraví všetkých naokolo, iba mňa ignoruje, hoci stojím možno meter od nej. Netuším, čo sa deje, ale v obklopení spolužiakov sa začínam trochu dusiť, preto sa rozhodnem dlhšie neotáľať a predstúpim pred ňu.

„Zdravím," vyjachcem zo seba.

Spoza okuliarov s červeným rámom na mňa uprie tmavé oči.

„Vitaj späť."

Rozpráva odmerane, akoby ma sotva poznala.

Odtackám sa k lavici, v ktorej som sedela minulý rok, otvorím si zápisník a zatvárim sa, že čítam niečo nesmierne zaujímavé. Možno chce o Ingrid hovoriť až po tom, čo sa všetci usadia a oficiálne sa začne vyučovanie. Do triedy vojdú poslední spolužiaci. Miesto vedľa mňa, na ktorom donedávna sedávala Ingrid, zostalo prázdne a ja predstieram, že som to ani nepostrehla.

Zazvoní.

Slečna Delaniová preletí pohľadom po triede. Čakám, kým sa na mňa pozrie, usmeje sa, prikývne alebo dá *hocijako inak* najavo, že ma vidí, ale správa sa, ako keby sa miestnosť začínala tesne napravo odo mňa. Na ostatných sa usmieva, no ja pre ňu zjavne neexistujem. Je očividné, že ma tu nechce. Neviem, čo mám robiť. Najradšej by som si zbalila veci a vypadla, lenže nemám kam ísť. Mohla by som aspoň zaliezť pod lavicu a schovávať sa, kým všetci neodídu.

Steny pokrývajú naše záverečné zadania z minulého roka. Iba Ingrid má vyvesené až tri fotografie. Visia jedna vedľa druhej presne uprostred prednej steny. Jedna je krajinárska – dva svahy obsypané skalami a ostnatými kríkmi, medzi ktoré krivolako preteká bystrina. Druhá je zátišie s prasknutou vázou. Tretia je môj portrét. Som dramaticky osvetlená a tvárim sa zvláštne, ako keby som strúhala hrozivú grimasu. Nepozerám sa do objektívu. Keď ju Ingrid v tmavej komore po prvý raz prenášala z filmového negatívu na fotografický papier, o krok sme ustúpili a sledovali, ako sa pomaly zjavuje moja podobizeň. *To si celá ty, celá ty!* zvolala vtedy Ingrid. A ja som odvetila: *Panebože, máš pravdu*, hoci som sa takmer nespoznávala. Sledovala som, ako sa mi pod očami črtajú tiene, ako mi v kútiku úst tmavne dosiaľ nepoznaný záhyb. Bola to zúfalejšia, zúrivejšia verzia môjho ja. Čoskoro sme sa dívali na tvár, ktorá vyzerala úplne cudzo, vôbec sa neponášala na tvár